

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

Nr. 101/970/, IV metai.

Diepnoz

1948 m. rugsėjo mėn. 9 d.

Užlūžo keturių gubernatorių pasitarimai

Britų radijas praneša, kad keturių Vokietijos gubernatorių pasitarimai Berlyne užlūžo antradienio posėdžiu, kuriame buvo diskutuojama dėl paskutiniųjų įvykių miesto savivaldybėje. Vakare keturi gubernatoriai jau nebuvo susirinkę posėdžio; posėdžiavo tik finansų ir susisiekimo komisijos.

Vakariečių gubernatoriai savo pranešimus iš Berlyno pasiuntė savo vyriausybėms ir įgaliotiesiems diplomatams Maskvoje. Vakare Londone posėdžiavo visa vakariečių komisija su min. Bevin priešakyje.

Britų diplomatiniai korespondentai praneša, kad, nežiūrint paslaptinumo, dengiančio šiuos visus pasitarimus, esą paaiškėjo, kad pasitarimai Berlyne blogą kelią užtikę. Praktiškai laikoma, kad pasitarimai yra sustoję. Dar dar nesą aišku, kur jie bus atgaivinti: Berlyne ar Maskvoje.

— Miesto taryba, išskyrus SED atstovus, ir toliau posėdžiauja britų sektoriuje. Dėl ateinančių posėdžių vietos nutars miesto tarybos prezidiumas. Miesto taryba kreipėsi į keturius gubernatorius, reikalaudama paleisti 23 vakariečių sektoriaus vokiečius policininkus, kuriuos sovietinė vokiečių policija areštavo komunistinių demonstracijų dieną prie miesto savivaldybės rūmų. Kaip žinia, šie vakariečių sekt. vokiečių policininkai buvo atsiųsti palaikyti tvarkai, jei įvyktų komunistinės darbininkų demonstracijos.

— Vakare sovietinė vokiečių policija taip pat areštavo keliolika policininkų/vak.sekt/. Iš viso, kaip patys sovietinės policijos vadai praneša, jų žinioje yra 45 vakariečių sektorių policininkai.

— JAV užs.reikalų ministeris G.Marshall vakar pareiškęs, jog komunistinės demonstracijos Berlyne esąs aiškus bandymas sudaryti Berlyne nuolatinę komunistinę miesto tarybą.

— Marš. Sokolovskis painformavo vakariečių gubernatorius, kad metiniai sovietų oro aviacijos manevrai, kurie netrukus prasideda Berlyne, neapimsią oro koridoriaus, kuriuo vakariečiai palaiko ryšį su vakarų Vokietija. Ta proga britų radijas praneša, kad vakariečiai ligi šiolei į Berlyną oro keliu yra pristatę 166.000 tonų maisto ir kt. įvairių prekių.

— Amerikiečių karinis gubernatorius gen. R. Clay pareiškė marš. Sokolovskiui protestą dėl kalinamų vakariečių sektorių vokiečių policininkų.

Francūzijoje vėl sudaromas naujas kabinetas

Dvi dieni gyvavęs Schumano kabinetas, negavęs tautiniame susirinkime pritarimo savo ūkio politikai, antradienio vakare atsistatydino. Tautinio susirinkimo pirmininkas Eriot atsisakė sudaryti naują min. kabinetą. Prezidentas įgaliojo radikal-socialistą Quey /ar Krey/. Vakare dar nebuvo pranešta apie naujojo min. pirmininko sėkmę.

De Gaulle partija esanti nuomonės, kad šiuo metu dar esą galima sudaryti visų partijų vyriausybę, be komunistų. Komunistai tvirtina, kad tik vad. demokratinė unija galinti kraštą išgelbėti nuo nuolatinės krizės.

Komunistų kurstomi darbininkai vis labiau linksta streikuoti. Vakare sustreikavo šiukšlių vežiotojai. Pragyvenimo kainos smarkiai kylančios.

Tauta gedi Prezidento

Per 200.000 žmonių vakar buvo susirinkę Pragoje, šv. Václovo aikštėje, kad galėtų dalyvauti nuv. prezidento, didžiojo demokrato dr. E. Benešo laidotuvsė. Iš kiekvieno lango juodais rėmais papuoštame paveiksle paskutinį kartą į savo tautą žiūrėjo Prezidentas. Namai buvo papuošti gedulingomis ir gedulu perrištomis čekų tautinėmis vėliavomis. Čekų radijas penkis kartus skelbė minia/vyriausybės įsakymą, draudžiantį demonstracijas. Parengties stovyje buvo policija, sustiprinta darbininkų milicijos. Vyriausybė išleidusi minėtąjį potvarkį ryšium su pranešimu, kurį ji neva buvo gavusi apie ruošiamą sukilimą.

Rugsėjo Aštuntoji mūsų stovykloje

Šventės išvakarėse stovyklos bažnyčioje įvyko geddingos pamaldos už žuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės. Momentui pritaikytą pamokslą pasakė kun. P. Kirvelaitis. "Aušrinė", vedama Mykolo Liuberskio, sugiedojo Libera. Po pamaldų medinės stovyklos salėje Vliko narys B. Gaidžiūnas gausiai susirinkusiems stovyklos gyventojams padarė pranešimą, paliesdamas mūsų tautinės bylos klausimą, emigraciją ir ilgiau sustodamas ties nūdieniu gyvenimu mūsų Tėvynėje. Didvyrių kraują nulaistytą ir kapais nuklotą mūsų lietuviškoji žemė mus, politinius emigrantus, įpareigoja besąlyginai atlikti visus mūsų tremties statomus reikalavimus. Tokiomis mintimis sutikome Rugsėjo Aštuntą.

Ryte visa stovykla pasipuošė tautinėmis vėliavomis, o 10, 30 val. dalyvaujant mokykloms ir visuomenei, iškelta vėliava ties gimnazijos rūmais. Iškilmingas pamaldas laikė gim. kap. kun. J. Adomavičius, pasakydamas šventę pritaikytą pamokslą. Pamaldų metu giedojo "Aušrinės" choras.

15 val. medinės stovyklos salėje įvyko Rugsėjo Aštuntosios minėjimo centrinė ir iškilmingoji dalis. Gausiai visuomenei dalyvaujant, atsilankiusių mūsų apygardos ir zoniams LTB atstovams bei mūsų globėjams ir Diepholzo miesto s-bės svečiams, minėjimą atidarė ir jį vadovavo Diepholzo LTB komiteto pirmininkas adv. Ant. Janušonis. Sudarius garbės prezidiumą, kalbėjo zoni LTB k-to pirm. Krikščionas, žem. Saksonijos apyg. pirm. dipl. inž. A. Nasvytis ir vietos DPACSo atstovas. Paskaitas šventės temomis skaitė rašyt. Jurgis Jankus ir teis. Adomaitis. Iškilmės baigtos anglų ir mūsų tautos himnu. Po ligi vėlaus vakaro šventės svečiai ir stovyklos gyventojai lankė tautodailės ir spaudos parodą. Vliko atstovas žurn. B. Gaidžiūnas filmavo iškilmes parodą. Taip pat nufilmavo ir stovykloje gyvenančius kultūrininkus savo mai, vaizduojančiai lietuvių DP kultūrininkus tremtyje.

Kitos įvairios žinios

Čekoslovakijos konsulas San Francisco mieste Beneš/prez. E. Beneš'o gimtietis/penktadienį, sužinojęs apie prezidento dr. E. Benešo mirtį, atsisakė savo pareigų, aiškindamas, kad jis nesąs komunistas ir nenorįs remti komunistinę vyriausybę.

Kaip pranešama, jis jau vasario mėn., komunistams Čekoslovakijoje paėmus valdžią, norėjęs tai padaryti, bet susilaikęs, manydamas galėsiąs kuo nors padėti prezidentui E. Benešui.

— Šiuo metu Romoje posėdžiauja 400 parlamentarų, atstovaujančių 39 tautas. Tai jau 37 iš eilės parlamentarinės unijos konferencija. Ši unija buvo sukurta 1889 metais. Italijos užs. reik. min. grafas Sforza, šios konferencijos pirmininkas, savo atidarymo kalboje nurodė į viso pasaulio parlamentų bendradarbiavimo reikalingumą, kad tuo būdu būtų sudaryta pasaulinė valstybė, galinti garantuoti pasaulinę taiką.

— D. Britanija atsakė į TSRS notą, kurioje buvo reikalaujama dar ligi rugsėjo mėn. 15 d. sušaukti keturių užsienio reikalų ministerių konferenciją Italijos kolonijoms aptarti. Iš Vašingtono pranešama, kad ir JAV pareiškusios savo sutikimą konferuoti. Prancūzija dar nieko neatsakiusi.

Sovietai savo notoje nenurodė konferencijos vietos, tačiau manoma, kad ji įvyksianti Paryžiuje, kur netrukus susirenka ir JTO pilnatis. Nesusitarimo pirmojoje, Italijos kolonijų klausimas automatiškai pereitų antrojo — JTO pilnatis konferencijon.

— Sovietų komunistų partijos laikraštis "Pravda" per visą puslapį tilpusiu straipsnyje vėl puola Tito ir jo politinę partiją, konstatuodamas, kad Tito ne tik kad nesitaisto, bet ir toliau savo partijoje veda teroro režimą, susijęs su imperialistais. Sovietai gerai supranta dirbtinę Tito meilę Sovietų Sąjungai. Toliau laikraštis puola maršalą Tito dėl nacionalinių nukrypimų, pabrėždamas, kad marksizmas ir leninizmas turi sunaikinti bet kokią tautinę iškrypimą, kokią forma jis nepasireikštų.

— Buv. Lenkijos PPR sekr. Gomulka viešai prisipažino kaltas, smerkdamas savo klaidas, kurios, jo tvirtinimu, jau priklausančios praeičiai.

— Iš Lenkijos pranešama, kad vakar kai kuriose vietovėse "karšti" komunistai, reikalaudami kuo greičiausiai įvesti kolchozus, išlaužė tvorą, skiriančią ūkininkų sodybas. Finansų ministeris pranešęs, kad kraštas dar nesąs pasiruošęs kolchozams, todėl nereikia karščiuotis. Išsišokėliai būsią baudžiami LTB Komitetas Diepholze. Redaguoja Salomėja Narkėliūnaitė.